

ชื่อเรื่อง: ป้ายช่วยจำเพื่อลดการติดเชื้อในช่องท้อง

- ผู้จัดทำ: 1.นางรัตนา อุตสาหะ
2.นางสาวมาศวิภา พัฒนาอนุสรณ์

หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาลชุมชนได้เปิดให้บริการ การบำบัดทดแทนไต 2 วิธี คือ การล้างไตทางช่องท้อง(CAPD) เปิดให้บริการเมื่อเดือน มิถุนายน 2558 และ การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Hemodialysis) โดยความร่วมมือของภาคเอกชน

การล้างไตทางช่องท้อง(CAPD)ของโรงพยาบาลชุมชนมีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ การติดเชื้อในช่องท้อง (Peritonitis) เป็นปัญหาที่พบบ่อยทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมาน บางรายจำเป็นต้องหยุดการทำCAPD เนื่องจากผนังเยื่อช่องท้องเสื่อม หรือบางรายถึงขั้นเสียชีวิตเนื่องจากติดเชื้อรุนแรง ส่วนใหญ่การติดเชื้อเกิดจากผู้ป่วยและญาติละเลยและหลงลืมเทคนิคการล้างไตที่ต้องอาศัยอัตราการติดเชื้อในช่องท้องในปี 2559,2560,2561 คิดเป็น 1:48,1:30 และ 1:24 ตามลำดับ ซึ่งเกณฑ์ของสมาคมโรคไต มีค่าเป้าหมายที่ 1:24 ทางหน่วย CAPD จึงจัดทำป้ายช่วยจำเพื่อป้องกันการหลงลืมของผู้ป่วย

วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันการหลงลืมเทคนิคการล้างไตทางช่องท้องของผู้ป่วย

วิธีการดำเนินการ

1. ประชุมกลุ่มเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนการดูแลผู้ป่วยเพื่อทบทวนแนวทางการล้างไตผ่านทางช่องท้องของโรงพยาบาลชุมชนเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันตาม WI
- 2.ปรึกษาแพทย์ประจำคลินิกเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่และผู้ป่วยเข้าใจเกี่ยวกับภาวะ โรค แนวปฏิบัติ และการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันการเกิดภาวะ Peritonitis
3. ดำเนินการจัดทำป้ายเตือนความจำ
- 4.ทบทวนแนวปฏิบัติเพื่อสื่อสารให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง
5. นำมาใช้สอนผู้ป่วยและญาติเพื่อสื่อสารให้เข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. กระดาษ A4
2. พลาสติกเคลือบ
- 3.กรรไกร
- 4.กระดาษกาว 2 หน้าแบบหนา
5. เครื่องเคลือบพลาสติก

วิธีการประดิษฐ์

1. ปรีนเนื้อหาขั้นตอนของการล้างไตลงบนกระดาษ A4
2. เคลือบด้วยพลาสติกเพื่อความแข็งแรงและกันน้ำ
3. แจกจ่ายให้กับผู้ป่วยเพื่อนำไปติดไว้ที่ห้องล้างไต

งบประมาณที่ใช้ : แผ่นละ 50 บาท

รูปขั้นตอนการเปลี่ยนน้ำยาล้างไตทางช่องท้องระบบเบ็คเตอร์(Baxter)

วิธีการใช้งานและการพัฒนาต่อเนื่อง

1. แนะนำให้ผู้ป่วย CAPD และญาตินำป้ายช่วยจำเพื่อลดการติดเชื้อในช่องท้องติดไว้ในห้องล้างไตที่บ้าน
2. CAPD training program โดยนำป้ายช่วยจำเพื่อลดการติดเชื้อในช่องท้องมาประกอบการเรียนการสอน
3. ติดตามเยี่ยมบ้านผู้ป่วยหลัง CAPD training program เสร็จ และทุก 1 ปี หรือหลังมีปัญหาติดเชื้อในช่องท้องหรือปัญหาอื่นๆที่พบ
4. ต่อยอดป้ายช่วยจำเพื่อลดการติดเชื้อในช่องท้อง โดยการออกแบบให้สามารถใช้งานกับระบบน้ำยาที่เข้ามาใหม่ในโรงพยาบาลชุมชน คือ ของบริษัท Fresenius ดังรูป

ระบบจานหมุน (Fresenius)

ขั้นตอน การเปลี่ยนน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง

1. เตรียมของใช้ให้ครบ ได้แก่ เสาน้ำเกลือ, โต้ะ, ถัง
ถุงน้ำยา, สำล็ก้อน, จานหมุน, จุกปิด, ผ้าก๊อช+แอลกอฮอล์
2. สวมผ้าปิดปาก + จมูก

ล้างมือครั้งที่ 1

1. เช็ดโต้ะ + จานหมุน ,ถุงน้ำยา
2. ฉีกถุงน้ำยา ,เช็ดน้ำยา,วางแผ่นน้ำยากับจานหมุน
3. เอาผ้ามารองสายหน้าท้อง นำสายผู้ป่วยมาต่อไว้ในจานหมุน

ล้างมือครั้งที่ 2

1. ต่อถุงน้ำยากับผู้ป่วย (โดยใช้มือซ้ายและขวาหมุนพร้อมกัน)
  - 2. เปิดตัวหนีบสีขาวที่สายผู้ป่วยเพื่อให้น้ำยาไหลออกจนหมด แล้วปิดตัวหนีบ + ชั่งน้ำยาออก
  - 3. หมุนเป็นเวลา 2 จุด เพื่อล้างสายนับ 1-5
  - 4. หมุนเป็นเวลา 3 จุด เพื่อปล่อยน้ำยาเข้าช่องท้องผู้ป่วย
  - 5. หมุนเป็นเวลา 4 จุด + นำจุกตัวใหม่มาเสียบที่แป้นรอไว้ + บันทึกน้ำยา

ล้างมือครั้งที่ 3

1. ปิดจุกตามขั้นตอน (โดยใช้มือซ้ายและขวาหมุนพร้อมกัน)
2. เก็บของให้เรียบร้อย

ตัวชี้วัดและผลสำเร็จของโครงการและผลลัพธ์

KPI	เป้าหมาย	ผลลัพธ์ก่อน ดำเนินการ ปี 2559	ผลลัพธ์ที่ปฏิบัติได้	
			ปี 2560	ปี 2561
1.Peritonitis rate	>1:24	1:48	1:30	1:24
2.จำนวนครั้งของการติดเชื้อ	-	12	25	31
3.อัตราความพึงพอใจของผู้ป่วย CAPD	≥80	56	60	85
4. อัตราความพึงพอใจของ บุคลากร	≥80	65	70	95